

Wychodzi co 8. dni
podczas pory kąpielowej,
począwszy od **Maja** do koń-
ca **Września**.

PRZEDPŁATA

na cały sezon kąpielowy wynosi:

w Krynicy . . . 2 złr. 30 ct.
z przesyłką poczt. 2 " 50 "
za granicą . . . 3 " — "

Numer pojedynczy w Krynicy
kosztuje **14** cent.

W innych miejscach i zdrojo-
wiskach krajowych **16** cent.

KRYNICA

*Pismo poświęcone sprawom polskich zdrojowisk,
z urzędowymi listami gości kąpielowych.*

REDAKTOR i WYDAWCA:

BRONISŁAW BABEL.

Przedpłatę frankowaną

przyjmuje Administracja pi-
sma „*Krynica*“ w Kryni-
cy, tudzież wszystkie urzęda
pocztowe.

W Warszawie, Król. Polskiem
i Rosyi, przyjmują przedpłatę
wszystkie księgarnie.

INSERATY

przyjmują się za opłatą od
miejsca wiersza drobnym dru-
kiem (petit) po **6** cent.

BIURO

Redakcyi i Administracyi
jest w *Krynicy* w „*Willi Ufana*“

Kalendarz:

8) Medarda Biskupa. — 9) **Boże Ciało**. — 10) Małgorzaty Panny. — 11) Barnaby. — 12) Niedziela druga po Zie-
lonych Świątkach. Onufrego. — 13) Antoniego z Padwy. — 14) Bazylego Biskupa. — 15) Wita i Modesta Mę-
czenników. — 16) Franciszka Reg.

O zdrojach mineralnych w Krynicy jeszcze nie zużytkowanych.

Obfitość zdrojów mineralnych w danym Zakładzie ką-
pielowym wielce przyczynia się do jego rozwoju i wzrostu,
zwłaszcza jeżeli takowe znajdują się obok źródła wyróżniają-
cego się w całej grupie wód lekarskich korzystnym składem
chemicznym oraz obfitością wody. Te liczne źródła pomniej-
sze często rozstrzygają o wysłaniu chorego do zdrojowiska,
a przez to zwiększa się napływ gości. Z drugiej znowu strony
leczenie chorych w temże zdrojowisku może wydawać daleko
lepsze wyniki, gdy lekarz rozporządza na miejscu większym
materiałem leczniczym, stosuje odpowiednio do zmian cho-
róbnych cały szereg kombinacji chemicznych, jakie znajdują
się w miejscowych zdrojach. Przez to zakład również nabiera
rozgłosu i zwiększa się jego rozwój.

Ze wszystkich zdrojowisk polskich Krynica może naj-
więcej posiada tych nieużytkowanych skarbow, a zaniedba-
nych zapewne dlatego, iż w obec obfitości i siły źródła
głównego wszystkie inne tamtejsze źródła naprzód wydają
się mało znaczące, bo nie imponują swoją siłą fizyczną, bo
nie kłębią jak źródło główne, nie zalewają się strumieniem
jak tenże. Mimo tego jednak na te liczne mineralne źródła
tak w samym zakładzie jak też w jego okolicy oddawna
(1834) zwracano uwagę i opisywano je (Zeischner, Zielenie-
wski). Przed dziesięć laty sprowadzono nawet komisję
rzeczoznawców z Wiednia, lecz ta nie posunęła sprawy na-
przód, gdyż zaledwie ogólnikowo zaznaczyła ważność czterech
źródeł: Nitribitta, Tatuly i Sidora, Oleśniewicza i Pelawy.

Te ogólnikowe uwagi i opisy nie wiele przyniosły ko-
rzyści, nie dostarczyły prawie żadnych wskazówek, czy istotnie
te liczne źródła mineralne znajdujące się w odległości
niezbyt wielkiej od źródła głównego zasługują na uwagę pod
względem leczniczym, czy one przedstawiają materiał poży-
teczny dla rozwoju Zakładu. Do tego rodzaju rzeczy niezmi-
ernie przyczyniła się znakomita praca prof. dra Olsze-
wskiego i I. Krzyżanowskiego, którzy w r. 1878 przy-
bywszy do Krynicy przez dłuższy czas oddawali się li-
cznym badaniom chemicznym, a wynik swej pracy ogłosili
w sprawozdaniach Komisji fizyograficznej Ak. Um. w Kra-
kowie. Te prace obejmują rozbiory chemiczne wód z 18stu

źródeł znajdujących się w Krynicy i jej okolicach, prócz
badań nad źródłem Głównym i Słotwińskim; oraz znajdujemy
tam rozbiory borowiny i gazów wydobywających się na łąkach
borowinowych.

Te rozbiory chemiczne pouczyły nas, że wszystkie źródła
w okolicach Krynicy należą do szczaw żelazistych, mniej
lub więcej obfitujących w wapno, magnezją i sodę, podobnie
jak źródła w Żegiestowie, Żulinie, Bardyowie, a po części
także w Głębokiem. Różnica między tymi źródłami polega
na rozmaitym stosunku nadmienionych składników do siebie,
wody z tych źródeł są to szczawy albo wapniowo-żelaziste,
albo wapniowo-magnezyowo-żelaziste, albo sodowo-żelaziste,
albo magnezjoowo-sodowo-żelaziste.

Przeoglądając poszczegóło każdy z tych składników, to
węglanu wapniowego najwięcej znajduje się w źródle Tyli-
ckim (1.40), jak również w Głównym Krynickim (1.38), na-
stępnie w Muszyńskim, Żegiestowskim (1.09), gdy zaś źródło
Słotwińskie posiada tej soli niewiele (0.53), a zajmuje między
omawianymi 21 zdrojami czternaste miejsce.

Węglanu sodowego najwięcej ma nieużywane źródło we
wsi Słotwinach, gdyż 1.91, używany zaś źródło Słotwińskie ma
blisko czwartą część tej soli (0.57), a między omawianymi
21 źródłami zajmuje czwarte miejsce, źródło Główne ósme
miejsce (0.49), a źródło Żegiestowski piętnaste miejsce (0.04).

Węglanu magnezjoowego znajduje się najwięcej w uży-
wanym źródle Słotwińskim (0.73), poczem źródło Żegiestowski
zajmuje czwarte miejsce (0.51), a źródło Główne dopiero 19
miejsce (0.09).

Węglanu żelazowego najwięcej znajduje się w źródle Że-
giestowskim (0.039), zaś w źródle Krynickim Głównym jak
też Słotwińskim znajduje się między 0.022 a 0.028. Z po-
między nieużywanym ma źródło Pelary 0.033, a Dudzika
I. 0.28.

Kwasu węglowego zupełnie wolnego najwięcej znajduje
się w wodzie Żegiestowskiej, Krynickiej i Tylickiej (2.96—2.45),
następnie Słotwińskiej (1.95), reszta zaś źródeł okazuje
mniejszą obfitość tego gazu.

Z tego ogólnego przeglądu najważniejszych składników
leczniczych okazuje się, że takowe w największych ilościach
znajdują się w zdrojach już używanych a wyjątek tylko sta-
nowi węglan sodowy, który w znakomitej przewadze zna-
lezione w źródłach we wsi Słotwinach. Z tem wszystkim
jednak i te źródła, w których nie znaleziono przewagi jakiegoś

składnika nad takowy w zdrojach już używanych, niemniej zasługują, by się szczegółowiej nad nimi zastanowić, ażali one ugrupowaniem składników chemicznych nie mają donioślejszego znaczenia leczniczego. By jednak opisu nie rozwlekać, przytoczę tu tylko te źródła, które nie są zbyt oddalone od Zakładu i snadnie mogą być na miejscu używane.

Zdrój Nitribitta oraz w pobliżu tegoż leżący *zdrój Husniaka* znajdują się na wzgórzu obok góry parkowej w kierunku ku Muszynie. Składem chemicznym są one do siebie podobne, — ale pierwszy jest nieco silniejszy od drugiego. Ogólnem ugrupowaniem składników możnaby je postawić w pośrodku między źródłem Głównym a Słotwińskim, gdyż mają one więcej magnezu niż źródło Główne, a mniej sody i więcej wapna niż źródło Słotwińskie. Oba te źródła są znacznie słabsze niż źródło Główne i Słotwińskie.

Zdrój Dudzika I. znajduje się w stronie ku Tyliczowi na granicy parku. Lubo ten źródło ogólną ilością składników nie różni się od zwykłej wody studziennej, to przecież zasługuje na bliższą uwagę z tego względu, iż przy tak małej ilości (0.6) składników stałych posiada znaczną ilość węglanu żelazowego (0.028), a lubo nie oznaczono ilości kwasu węglowego, to przecież sądząc z kłębowania się wody, można przypuszczać, że ten gaz znajduje się w dość znacznej ilości. Byłaby to zatem *szczerwa szczawa żelazista*.

Zdrój Dudzika II. znajduje się w tej samej stronie lecz znacznie dalej, w pierwszym wąwozie na lewo, idąc drogą ku Tyliczowi. Ogólnem ugrupowaniem składników najwięcej zbliża się do źródła Żegiestowskiego, ale znacznie mniej posiada wapna a więcej sody, przeważa zaś magnez tak iż można ten źródło nazwać *szczerwą magnezowo-żelazistą*.

Zdrój Oleśniewicza i niezbyt odeń oddalony *zdrój Pelawy* znajdują się poza skrajem drogi ku Tyliczowi na prawo od takowej. Oba te źródła są do siebie podobne, a małą okazują ilość składników stałych (0.8 — 0.9), ale ilość węglanu żelazowego jest bardzo znaczna (0.033), a o wiele większą niż w źródle Głównym i Słotwińskim, — przyczem ilość kwasu węglowego jest dość obfita (1.75). Te dwa źródła również zaliczyć należy do *szczerych szczaw żelazistych*.

Zdrój Tatuly i Sidora leży mniej więcej w połowie drogi do źródła Słotwińskiego, na prawo, na tak zwanej Salakówce. Ugrupowaniem wszystkich składników woda z tego źródła okazuje wielkie podobieństwo do źródła Słotwińskiego, ale ta woda jest słabsza, bo ogólna ilość składników stałych jest mniejszą.

Dwa źródła we wsi Słotwinach, jeden u brzegu rzeki pomieszczony, a drugi powyżej, znakomicie wyróżniają się składem chemicznym od wszystkich źródeł dotychczas omawianych. Albowiem woda tych źródeł, zwłaszcza pierwszego, posiada blisko cztery razy więcej węglanu sodowego niż źródło Słotwińskie, najwięcej w tę sól obfitujący. Skład chemiczny obu tych źródeł jest do siebie podobny, a różnica polega tylko na rozcieńczeniu: skoro bowiem pierwszy z nich ma składników stałych 2.85, to drugi 1.69, a w tym węglanu sodowego pierwszy 1.91, drugi 0.96. W pierwszym ilości żelaza nie oznaczono, a w drugim wynosi 0.01; również nie oznaczono kwasu węglowego. Ilość wapna jest mniejszą niż we wszystkich omawianych zdrojach (0.40 — 0.38), a ilość węglanu magnezowego wynosi 0.44—0.28. Jestto zatem *szczerwa sodowo-żelazista*, bardzo w sodę obfitująca.

Bez względu na ilość sody znaleziona przez prof. Olszewskiego w zdrojach we wsi Słotwinach jest znaczna, zwłaszcza w źródle pierwszym, bo nie tylko przewyższa ilość takowych we wszystkich innych zdrojach krynickich, w źródle

Żegiestowskim, w zdrojach w Głębokiem (1.04), ale także w źródle Szymona w Szczawnicy (0.77), a zbliża się do źródła Szczepana i Walery (2.1—2.0). Różnica od źródeł szczawnickich polega na braku soli kuchennej. Z pomiędzy źródeł zagranicznych z grupy szczaw żelazistych żadne ze znanych nie dosięga tej ilości węglanu sodowego, jaką posiada źródło we wsi Słotwinach, albowiem tylko Kudowa (Trink i Gasquelle) i Francensbad (Luisenquelle i neue Quelle) mają sody jako dwuwęglanu 1.2—1.0, reszta zaś wszystkich źródeł żelazistych posiadają znacznie mniejsze ilości tej soli. A nawet w grupie wód alkalicznych omawiane źródło zajęłoby niepoślednie miejsce, gdyż tylko źródła Vals, Vichy, Feltthal, Bilin, Fachingen i Preblau wyprzedzałyby je co do obfitości sody, zaś prawie by się zrównało ze zdrojami w Salzbrunnie pozostawiając za sobą Giesshübel, Neuenahr, Geilnau, Teinach, Mont-Dore.

Poczynione tutaj uwagi co do źródeł w okolicach Krynicy miały na celu nie wskazania lecznicze do ich użycia. Te byłyby przedczesne, bo źródła omawiane znajdują się albo w stanie dzikim albo zaniedbanym. Nim jednak przystąpi się do pracy ujęcia takowych, połączonej z dużymi nakładami należało pierwiej ocenić wartość każdego poszczególnie, aby ta praca i wyłożone pieniądze wydały należyte owoce. To było moim zadaniem, które tem chętniej spełniłem, iż mi wiadomo, że Dyrektor dóbr państwowych J. Glanz zamierzał już w tym roku otworzyć kilka źródeł dla użytku chorych przybywających do Krynicy; — przeto należało uwidocznnić, które z całej tej grupy źródeł większą mogą przedstawiać wartość leczniczą, a tem samem więcej mogą się przyczynić do wzrostu Zakładu.

Dr. Skórczewski.

Kolej konna z Muszyny do Krynicy.

(Ciąg dalszy).

Rzucamy tutaj tę myśl, gdyż jesteśmy przekonani o tem, iż ona mogłaby być przeprowadzoną najpierw dla tego, iż sprawa założenia tramwaju miejscowego jest nader ważną dla Krynicy, a powtóre dlatego — iż znaną nam jest życzliwość dla Krynicy J. E. Namiestnika p. Filipa Zaleskiego, jak również znane nam są najlepsze chęci i zamiary popierania rozwoju krynickiego Zakładu zdrojowego przez c. k. Dyrektora dóbr państwowych p. I. Glanza, więc spodziewamy się, iż sprawa subwencyonowania przedsiębiorstwa tramwajowego nie natrafiłaby na zbyt wielkie trudności i mogłaby znaleźć poparcie.

Nie mamy tu na myśli, zbyt wysokiej subwencji, gdyż nie o wysokość sumy się tutaj rozchodzi, ale raczej o to, aby ta subwencja i zaangażowanie się c. k. Dyrekcji dóbr państwowych w tej sprawie, zachęcić mogła prywatnych przedsiębiorców do większego zajęcia się sprawą budowy tramwaju i tym łatwiejszego zamienienia jej w czyn. Byłoby to bowiem więcej moralne jak materyjalne poparcie sprawy przez nas poruszanej, gdyby na ten cel ofiarowano kilka lub kilkanaście tysięcy zlr. jako subwencji, w obec tego: iż budowa kolei konnej o długości 11 kilometrów, kosztować będzie około 180.000 zlr.

O sposobie przeprowadzenia budowy kolei konnej, jak również o jej rentowności, nie możemy się tu szczegółowo i zbyt obszernie rozpisywać, gdyż to przechodziłoby zakres naszego pisma, a jako rzeczy zbyt fachowe, nadające się raczej do czasopisma technicznego, nie tylko nie zajęłyby czytającej Publiczności, lecz przeciwnie, zużyłyby ją. Podamy jednakowoż niektóre ważniejsze szczegóły, abyśmy nie byli posądzeni o to, iż chwytny nasze twierdzenia, jakie wyżej skreśliśmy, z powietrza, a nie z obliczenia, opartego na rzeczywistych stosunkach miejscowych.

Przedewszystkiem podnieść tu musimy jeszcze raz wspomniany wyżej szczegół, mający ważniejsze znaczenie w budowie kolei konnej, t. j. iż wykonczony zupełnie gościnnie, o nadzwyczaj łagodnych wzniesieniach — wyjąwszy jednego miejsca, gdzie można użyć przyprzążki jednokonnej, staje do dyspozycji przedsiębiorstwa budowy kolei konnej. Jestto rzecz nie małej wagi, ze względu na kosztu budowy i późniejsze jej utrzymanie, jak niemniej opędzenia tańszym kosztem utrzymania ruchu na drodze. Dlatego też, kosztu budowy kolei konnej o długości 11 kilometrów, wraz z parkiem wozowym i potrzebnymi budynkami, nie będą wysokie i według naszego obliczenia, wynieść mogą najwyżej sumę 180.000 złr.

Budynki stacyjny, postawiony w Krynicy, jak również remiza na wozy i stajnia na konie, wybudowane być mogą z drzewa, gdyż służyć mają tylko na lato, a więc tanim kosztem. Kolej konna kursowałaby bowiem tylko przez 5 miesięcy letnich, to jest: od początku maja, do końca września każdego roku.

Kurs kolei konnej nie byłby ciągły, nieprzerwany, jak to ma miejsce w miastach, gdyż nie zachodzi tu potrzeba takiego kursu ciągłego — lecz byłby przerywany, to znaczy, iż kolej konna wyselałaby swoje wozy z Krynicy do Muszyny, tylko w tym czasie, w którym przychodzą i odchodzą pociągi kolei żelaznej w Muszynie. Ponieważ zaś, pociągi te przychodzą do Muszyny trzy razy na dobę, i również 3 razy odchodzą z Muszyny — a przedział czasu, między przyjściem jednego pociągu a odjazdem drugiego jest mały — więc wozy tramwajowe, mogą zabierać podróżnych z Krynicy do Muszyny i na odwrót.

Okazuje się więc potrzeba, trzyrazowego kursu tramwajowego na dobę. Ponieważ zaś kurs ten jest dogodny pod względem pory czasu, czy to do wycieczek, czy też do dalszej podróży — a nadto czas, jaki zostaje urządzony pojedynczymi kursami tramwajowymi, jest nadto wystarczający do wypoczynku dla służby tramwajowej i koni — więc odpada konieczność utrzymywania większej liczby służby i koni, co jest również ważne, gdyż kosztu utrzymania ruchu są przeto znacznie obniżone.

Korespondencya z polskich Zdrojowisk.

Iwonicz, 3 czerwca.

Po kilkutygodniowej slocie uparcie dotąd stojący barometr ruszył się przecież, a z nim zawitała tyle upragniona pogoda, której pierwsi tu w liczbie kilkunastu osób bawiący goście z upragnieniem dotąd wyczekiwali — a daj Boże, aby dobrymi zwiastunami stałej odmiany byli nowo dosyć licznie napływający goście, którzy już pewien ruch w Zakładzie obudzają.

Zakład Iwoniczki zawsze miły i uroczy — w tym roku zwłaszcza nader korzystnie się przedstawia szczególnie przez wybudowanie nowej bardzo gnostownej werandy przed głównym hotelem, w którym znany Krakowianom p. Dyktarski otworzył wiele obiecującą i z komfortem urządzone restauracyą i kawiarnię.

Ponieważ jednak bawiącą tu Publiczność przeważnie do wdzięcznych a sezon letni nam zapowiadających bocianów zaliczyć można — podczas gdy nadobnych jaskótek, a milutkich mieszkanek nadwiślańskich, nadniemeńskich itd. brzegów zupełnie nam jeszcze nie dostaje — przeto też z obszerniejszą korespondencyą zachowam się na później — a tymczasowo nadmienię, że przybywający goście nader ubolewają nad szczuplejszą komunikacyą na drodze transwersalnej od roku ubiegłego i utyskują na brak werandy na dworcu kolejowym w Iwoniczu, który jak inne na tej drodze za szczupły — podczas słoty przypomina dorywcze Zabajkalskie wśród kirgizkich stepów położone blokhausy a nigdy dworzec wśród cywilizowanej Europy.

Krynica, 5 czerwca.

Od kilku dni, Krynica, staje się coraz bardziej ludniejszą. Przybywają bowiem od 1 czerwca do stacyi kolejowej

Muszyna — Krynica trzy pociągi dziennie, i również trzy pociągi odjeżdżają z tej stacyi. Każdym więc pociągiem przybywa kilka lub kilkanaście osób. Dlatego też ruch gości kąpielowych wzrasta z każdym dniem, a napływ osób do Krynicy jest teraz widoczniejszy jak dawniej, kiedy przybywał tylko jeden pociąg do Muszyny i jeden również odjeżdżał stamtąd.

Okazuje się więc potrzeba konieczna, reformy rozkładu jazdy kolejowej, na rok przyszły. Gdyby bowiem chociaż ten jeden pociąg, jaki przed 1. czerwca przybywał do Muszyny, był dogodniejszy do podróży, i gdyby nie trzeba było wysiadywać po kilka godzin na stacyach na przestrzeni kolei państwowej — to z pewnością wiele osób przybyłoby wcześniej do Krynicy i nie czekałoby z wyjazdem z domu na dogodniejszy rozkład jazdy kolejowej, jaki dopiero z dniem 1. czerwca nastąpił. Najdogodniej jednak byłoby, gdyby można zaprowadzić kurs trzech pociągów, nie od 1. czerwca, lecz od 15 maja, tj. od dnia otwarcia Zakładu kąpielowego w Krynicy.

Prawie wszyscy pp. lekarze są już od kilku dni na miejscu, a mianowicie: dr. Blatteis, dr. Ebers, dr. Lorentski, dr. Skórczewski i dr. Zieleniewski. Za kilka dni przybędzie jeszcze dr. Mars i podobno kilku lekarzy, chcących tu stale udzielać porady lekarskiej, a między tymi dr. Szczeński, dr. Chwistek.

Na przybycie muzyki zdrojowej, niedługo także czekać będziemy. Słyszeliśmy również o kilku koncertach, odczytach itp. jakie mają być dane w sezonie bieżącym w Krynicy. Nie będziemy więc narzekać na nudy, zwłaszcza że i lwowskie towarzystwo dramatyczne z końcem czerwca do nas zawita.

W przeszłym tygodniu przybył tu Członek Rady szkolnej krajowej, Radca p. *Olszewski* ze Lwowa, w towarzystwie Inspektora szkół p. *Petryki* z Nowego Sącza — na wizytacyą tutejszej polskiej i ruskiej szkoły ludowej.

Mieliśmy sposobność w polskiej szkole ludowej podziwiania cierpliwości obok wysokiego wykształcenia pedagogicznego p. *Radcy*, przy egzaminie dziatwy szkolnej, udzielającego obok tego rozliczne wskazówki miejscowemu nauczycielowi, co do sposobu nauczania i prowadzenia dzieci. W ogóle, z rezultatu był p. *Olszewski* zadowolony. Szczególniej egzamin z rachunków wypadł nadzwyczaj dobrze — i byliśmy nie mało zdziwieni, rozwiązywaniem z pamięci, dosyć trudnych zadań rachunkowych.

Z uzdrowisk zagranicznych.

Z Neuhausen (Szwajcarya) donoszą, iż zarząd hotelu „Bellevue“, urządza w bieżącym sezonie, oświetlenie światłem elektrycznym wodospadu Renu. Oświetlenie to odbywać się ma codziennie od godziny 9 do 11 w nocy.

Do Arcachon (Francya) przybyła księżna Thurn Taxis, siostra cesarzowej Austrii i królowej Neapolu. Księżna podróżuje ze swym synem pod nazwiskiem hr. de Scheer. — Przybyło tu dotąd 3000 osób.

W Spa (Belgia) przygotowują w bieżącym sezonie bardzo obfity program rozmaitych rozrywek, a między tymi mają być urządzone bale, zabawy ogrodowe, illuminacye parku, wyścigi konne, festyny gimnastyczne, wyścigi welocypedowe, koncerty i t. p. — Rzeczywiście, że program bardzo bogaty.

Do Baden pod Wiedniem przybyć ma na kilkutygodniowy pobyt ks. Czarnogórski z rodziną.

Gestein, w bieżącym roku, nie będzie miał u siebie stałego swego gościa, jakim był od wielu lat, cesarz niemiecki Wilhelm. Ze względu na wiek podeszły niemieckiego monarchy, odradzają lekarze cesarzowi tej podróży.

Ceny kąpiel w maju, czerwcu i wrześniu są niższe i podane powyżej.

Zakład hydratyczny (wodo leczniczy) przy samostatnej kuracji, kompletna procedura, bilet całodzienny na 7 dni, 5 złr. 25 ct.; na 6 dni 4 złr. 50 ct.—Ten sam bilet, lecz półdniowy na 7 dni 3 złr. 50 c. na 6 dni 3 złr.—Przy kuracji uzupełniającej: Kąpiel wanienna 30 ct.,

w basenie 30 ct., nasiodowa 30 ct., opakowanie 30 ct., miesięcznie 30 c., natryski 30 ct., kąpiel nasiodowa szkocka 30 ct. — Ręcznik 10 ct., prześcieradło 6 ct., koc wełniany 20 ct. za jednorazowe użycie.—Kierownik hydroterapii: Dr. EBERS.

Ceny za wszelkie procedury hydropatyczne od 1 maja do 14 czerwca i we wrześniu, są o 1/3 część niższe, od cen wyżej podanych.

I. Lista gości zdrojowych w Krynicy przybyłych od 15 maja do 4 czerwca 1887.

L. p.	Imię, nazwisko i godność	Skąd przybywa	Pomieszkanie	Il. osób
1	Zagórska Modesta, obywatelka z pokojową	z Dzurowa (Galicya)	pod Trąbką nr. 7 i 8	2
2	Muhlstein Mojżesz Dawid kupiec	z Kałusza	u Leiby Braunfelda	1
3	Olszewska Ludwika, żona urzędnika	ze Suchy	pod Trąbką nr. 10	1
4	Darowski Weryha Stanisław, konduktor dróg i mostów krajowych	z Bóbrki	" " " 15	1
5	Kutscha Marya, córka oficjalisty prywatnego	ze Lwowa	" Zamkiem nr. 19	1
6	Dr. Ebers Henryk, lekarz ze służącym	" "	" Topolami nr. 5—7	2
7	Hasel Ida, żona urzędnika poczt i telegrafów	" "	pod Szwajcarem nr. 11	1
8	Stroka Ludmiła, żona urzędnika poczt i telegrafów	" "	" "	1
9	Skórski Antoni, dzierżawca dóbr z żoną	z Przędzielnicy	pod Wisłą	2
10	Köhler Stanisław, kupiec	ze Lwowa	pod Szwajcarem nr. 10	1
11	Köhler Zofia, żona kupca	" "	" "	1
12	Dolińska Julia, żona urzędnika kolejowego	z Krakowa	pod Zamkiem nr. 20	1
13	Stachórski Romuald, budowniczy z żoną i z służącą	" "	pod Szwajcarem nr. 3—4	3
14	Borelowska Katarzyna, żona maszynisty z synem i służącą.	" "	pod Sobieskim	3
15	Borelowski Walenty, doktorand medycyny	" "	" "	1
16	Bauman Jan, dzierżawca restaur. i cukierni ze służbą	z Bochni	pod Barankiem	19
17	Baum Kamil, obywatel miasta i dzierż. rest. hydrop. ze służbą.	z Tarnowa	pod Koroną	7
18	Wilmowski Leopold, urzędnik Banku rolniczego	ze Lwowa	pod Topolami	1
19	Gromnicki Jan, ck. oficyał pocztowy i telegrafu z żoną	" "	pod Topolami nr. 1, 2	2
20	Tykaczer Rachela, kupcowa	z Grodna, gub. Podolska	u Sary Braun	1
21	Zak Rachela, kupcowa ze służącą	" "	" "	2
22	Statter Max, kupiec	z Nowego Sącza	pod "Zamkiem"	1
23	Wodzińska Paulina, prywatystka ze Stanisławą Moleńdzińską.	ze Lwowa	pod Koroną nr. 5	2
24	Mierzeńska Marya, właścicielka dóbr	z Dębownicy (p. Kałusz)	" " nr. 6	1
25	Grünspan W., felczer z pomocnikiem	z Nowego Sącza	pod Trąbką nr. 3	2
26	Biełkowski Ludwik, urzędnik Wydziału kraj. z rodziną	ze Lwowa	u W. Nodzyńskiego	4
27	Otto Helena, żona adwokata z rodziną	z Piotrkowa	pod Trąbką nr. 14	3
28	Rajnuszc Franciszek, kupiec z żoną	z Łomnicy (Czechy)	pod Potokiem	2
29	Fröhlich Kazimiera, żona emeryt. urzędnika	z Krakowa	pod Trąbką nr. 18	1
30	Skórczewski Bolesław, Dr. wszech nauk lek. z rodziną i służącą	" "	w Witoldówce	6
31	Sumorokowa Aleksandra, żona przysięgłego obrońcy	z Wilna	pod Sobieskim	1
32	Höschel Feliksa, żona wachmistrza żandarmeryi	z Radomyśla	pod Zamkiem nr. 21	1
33	Ks. Wiliczański Wiktor, gr. kat. proboszcz z córką	z Palczyńca	pod Trąbką nr. 11	2
34	Bolesta Walerya, wdowa po c. k. kontrolorze podatk. z córką	z Tarnowa	pod Rybą	2
35	Kuderna Antonina, wdowa po nauczycielu z córką	z Węgierskiej górki	u Nodzyńskiego	2
36	Zielonka Witold, kontrolor poczty z żoną	z Krakowa	pod Trąbką nr. 12	2
37	Jasiński Józef, obywatel ziemski z żoną	z Sadłowiec (Kr. p.)	pod Trąbką nr. 5 i 6	2
38	Dr. Zieleniewski Michał, Ces. radca, lekarz zdrojowy	z Krakowa	pod Orłem	1
39	Scholtze Natalia, żona właściciela fabryki z córkami	z Warszawy	pod Witoldówką	3
40	Górski Józef, rolnik z żoną	z Smolnicy	pod Orłem nr. 11	2
41	Gabriel Karol, komi wojażer	z Bielska (Szląsk aus.)	u Hüttla	1
42	Chwistek Bronisław, Dr. Med.	z Krakowa	pod 3ma Różami	1
43	Czechowiczowa Bogumiła, żona urzędnika pocztowego	ze Lwowa	w Łazienkach nr. 1	1
44	Kleinowa Henryka, wdowa po inżynierze kolejowym	" "	" " "	1
45	Komuniecki Stanisław, właściciel mleczarni z rodziną i służbami	" "	pod Lwem	5
46	Miszewska Paulina, obywatelka z siostrą Klementyną Rościszewską	" "	" "	2
47	Steuerman Margule, żona kupca	z Drohobycza	pod Gołębiami	1
48	Sobel Udel, " "	" "	" "	1
49	Ani Salamon, żona kupca z bratem i służą	z Tarnowa	pod Tygrysem	3
50	Kisielewska Emilia, obywatelka	z Olszówki	pod Jarząbkiem	1
51	Mastelska Zofia, " "	" "	" "	1
52	Armółowicz Wiktor, obywatel z żoną i służącą	z Krakowa	pod Wisłą	3
53	Dr. Lorentski Andrzej, lekarz ze służącym	z Radomyśla	pod Kosynierem	2
54	Górski Kazimierz, urzędnik z żoną	z Warszawy	pod Trąbką nr. 9	2
55	Rogozińska Jadwiga, akuszerka c. k. Zakładu zdrojowego	z Krakowa	pod Zamkiem nr. 1 2	1
56	Dr. Blatteis Jakób, lekarz z rodziną i służbami	" "	pod Jeleniem	7
57	Riszke Adolf, c. k. sędzia powiatowy z żoną	z Rohatyna	pod Trąbką nr. 13	2

Razem rodzin . . . . . 57 osób 129

Oprócz powyżej wyszczególnionych przybyło niekurujących się rodzin . . . . . 76 osób 76

Ogólna ilość od 15go maja do 4go czerwca 1887 rodzin 133 osób 205

I. Lista gości zdrojowych w Iwoniczu przybyłych od 19 maja do 3 czerwca 1887.

L. p.	Imię, nazwisko i godność	Skąd przybywa	Pomieszkanie	Ilosób
1	Rieger Zygmunt, Dr medycyny, lekarz zdrojowy	ze Lwowa	w Starym pałacu	1
2	Noël Tadeusz, obywatel ze służącym.	z Chłopów	" "	2
3	Dąbrowski Gabryel, urzędnik	ze Słupiec (Kr. Pol.)	u Żychiewicza	1
4	Dyktarski Władysław, z rodziną i służbą	z Krakowa	w Hotelu	11
5	Śmoczek Katarzyna, zarobnica	z Wojaszówki	w Domu ubogich	1
6	Śmietana Antoni, wyrobnik	ze Wzdowa	" " "	1
7	Tański Dyonizy, wyrobnik	ze Świdowy	" " "	1
8	Daniel Wojciech, szewc	z Tarnowa	" " "	1
9	Pietrzycki Jan, syn handlarza	z Frysztaka	we Wsi	1
10	Firszt Mendel, handlarz z rodziną	z Rymanowa	w Domu Perłowym	4
11	Goldstein Berl, zarobnik	z Nadwórny	we Wsi	1
12	Lorenz Józef, zarobnik	z Humnisk	w Domu ubogich	1
13	Katz Isaak, Józef, syn zarobnika	z Baranowa	we Wsi	1
14	Hreczańska Hermína, krawczyni	ze Strzyżowa	w Domu ubogich	1
15	Wójtowicz Zofia, córka szewca	z Niebylca	" " "	1
16	Stawicki Józef, piekarz z rodziną i czeladnikiem	z Frysztaka	w Piekarni	5
17	Ożarowski Adam, rządcą dóbr	z Łapszyna	nad Łazienkami	1
18	Weisser Mojżesz Nusym, właściciel handlu skór	ze Zaleszczyk	u Ch. Seiler	1
19	Friedländer Józef, przy kopalni nafty	z Borysławia	" " "	1
20	Kokoszka Tomasz, rolnik	ze Sielca	u Murmana	1
21	Biniarz Katarzyna, córka organisty	z Próchnika	w Domu ubogich	1
22	Michalska Franciszka, żona ekonoma z synem i służącą	z Przybyłówki	przy Gimnastyce	3
23	Dębicki Klemens, Dr. medycyny, lekarz zdrojow. z rodziną i służbą	ze Lwowa	w Hotelu	7
24	Markel Anna, żona lekarza z synem i służką	z Waręża	pod Skałą	3
25	Tyńdiuk Michał, urzędnik bankowy	z Brzeżan	w Łazienkach	1
26	Irlík Walenty, służący	z Krakowa	pod Orłem	1
27	Poller Józef, c. k. kapitan na pensyi	z Krakowa	w Hotelu	1
28	Abgarowicz Roman, urzędnik przy Wydziale krajowym	ze Lwowa	w Łazienkach	1
29	Burczyk Mikołaj, kapelan Zakładu	z Sanoka	w Bazarze	1
30	Głowacka Aleksandra, obywatelka z córką	z Lublina (Kr. Pol.)	w willi pod Bramą	2
31	Woroniecka Ernestyna, z córką i bratankiem	z Rzeszowa	pod Skałą	3
32	Gross Seide, syn handlarza	z Monasterzysk	w Białym	1
33	Dziwiński Jan, ekonom	z Pieńkowiec	u Murmana	1
34	Chmielowski Ignacy, prywatny oficyalista	z Rożysk	" "	1
35	Wolański Ludwik, obywatel ziemski	z Czarnokoniec	w Hotelu	1
36	Waldmann Adela, córka handlarza	z Jezierzan	w Domu perłowym	1
37	Schindler Hani, żona zarobnika z córką	z Jezierzan	" " "	2
38	Humiński Jan, szewc	z Tlustego	u Murmana	1
39	Mieszkowski Jan, magister farmacji z służącym	z Krosna	w Bazarze	2
40	Przyczynek Tomasz, syn szewca	z Biecza	we Wsi	1
41	Bretmann Ester, dzierżawczyni propinacji	ze Skały	w Białym	1
42	Schwarz Hersch, prywatny z rodziną	z Rymanowa	w Domu Perłowym	5
43	Strauzer Zelman, zarobnik	z Borysławia	u Ch. Seilera	1
44	Pokorny Irma, guwernantka	z Komarnika	pod Orłem	1

Razem rodzin 44 — osób 81.

Magazyn Mód**Aleksandry Zamojskiej**w Krakowie, Sukiennice l. 19
poleca na sezon letniwielki wybór **KAPELUSZY DAMSKICH**, piór strusich i fantazyjnych, oraz **KWIATÓW PARYSKICH** po cenach bardzo przystępnych.

Magazyn przyjmuje obstalunki

na **SUKNIE DAMSKIE**.**SZNURÓWKI PARYSKIE** w wielkim wyborze. 12 4-17)**Modele paryskie.****RYMANÓW****ZAKŁAD KAPIELOWY**

otwarty 1. Czerwca b. r.

Sól i wodę mineralną, na żądanie wyśle

Zarząd Zakładu.

1 (5-6)

LUBIEN

Zakład kąpielowy siarczany

20 kilometrów od Lwowa, 7 od Gródka, tyleż od Szerceca

(Stacya telegraficzna i poczta w miejscu.)

Początek sezonu 20. Maja.

Choroby uleczałne: Reumatyzm mięśni i stawów, dna, obrzęk kości po zwichnięciach, złamaniach, nerwobole, nerwice, niedowłady i porażenia. Choroby skóry, wypryski, osutki, liszaje, zolzy czyli skrofuliczność i zastarzała kła. Cierpienia kobiece jak białe upławy, obrzęki naokoło maciczne. Choroby płuc jak katary oskrzelowe, rozdęcie płuc itd.

Srodki lecznicze: Kąpiele siarczane, szlamowe, łaźnia parowa, przyrządy hydropatyczne, tusze, kąpiele rzeczne, leczenie elektrycznością i masażą — gimnastyka.

Urządzenia i rozrywki: Dwie restauracje katolickie, jedna izraelska, mleczarnia, sklepy, muzyka zakładowa 2 razy dziennie, park 30 morgowy, czytelnia, sala balowa z reunionami co tydzień, bilard, kregielnia, strzelnica, fortepian, msza w kaplicy codziennie.

Pomieszkania z kompletnem urządzeniem hotelowem od 50 ct. do 1 zł. 20 na dobę.
Dla mniej zamożnych gości pokój z kuchenką i urządzeniem 50 ct. dziennie, miesięcznie 12 zł. Zniżona cena jazdy pocztowej między Lwowem a Lubieniem na 75 ct. od osoby.

Fiakier zakładowy z Gródka 40 cnt. od osoby.

W sezonie I. od 20 Maja do 20 Czerwca i w III. od 20 Sierpnia ceny pomieszkani o 20 proc. niższe w tym czasie. Biedni, opatrzeni świadectwami ubóstwa, przez c. k. starostwo uwierzytelnionymi, otrzymują znaczne ulgi.

19 (1-3)

Zarząd zakładu zdrojowego w Lubieniu.

Kto chce być wolnym od bólu zębów,

niech używa sławnej i prawdziwej

c. k. nadwornego dentysty **Dra POPPA**

Anaterynowej wody do zębów i ust

(Wiedeń I. Bognergasse Nr. 2).

która jest znakomitym środkiem radykalnym, przeciw wszystkim chorobom ust, zębów i szyji, a w połączeniu z

Dra Poppa roślinnym proszkiem do zębów, lub pastą do zębów

2 (5-18) utrzymuje zawsze zęby zdrowe i piękne.

Dra POPPA mydło ziołowe

jest najlepsze przeciw chorobom skórnyim; nadaje się **najlepiej do kąpieli** i w tym celu używane jest z najlepszym skutkiem.

Te specyjalności są do nabycia we wszystkich aptekach i składach perfum.

ZAKŁAD ZDROJOWO-KĄPIELOWY

TRUSKAWIEC

(Stacya pocztowa i telegraficzna).

Otwarcie pory kąpielowej 26. Maja, zamknięcie 15. Września.

W pobliżu stacyi kolei naddniestrzańskiej „Drohobycz” posiada: zdroj solankowy, należący według zeszłorocznej analizy Profesora Radziszewskiego do najsilniejszych, i zupełnie do wody morskiej podobny a nadto 8 razy silniejszy, wyborną żelazistą borowinę, sól glauberską i zdroj moczopędny „naftowym” zwany, żętyca i mleko; kuracya za pomocą masażu i elektryki.

Choroby, których w Truskawcu leczenie wskazane: Przewlekły gościec i dna; przewlekłe choroby przewodu pokarmowego, macicy, skóry, kości, ustroju nerwowego, nerwobole, zolzy, otyłość, wypociny, piasek nerkowy, niezbyt pęcherza i t. d.

Nowo łaźienki, mieszkania z usługą, piękne, wygodnie urządzone i w piecu zaopatrzone. Kaplica łacińska i cerkiew, kilka restauracji, cukiernia, czytelnia, dobra kapela. Położenie zdroju podgórskie, liczne cieniste spacerki i wycieczki w okolicę. Apteka i skład wód mineralnych w miejscu. **W pierwszym i ostatnim sezonie pomieszkania w domach zakładowych o 30% tańsze.**

W roku bieżącym ordynował będzie w Truskawcu: **Dr. Aureli Plech** c. k. Radca z Jarosławia.

8 (5-8)

Zarząd zdrojowy.

FIRMA

Ignacy

FLANDORFFER

c. k. dostawca Dworu
w Oedenburgu (Węgrzech)

poleca swe

wina kuracyjne,
Gabinetowe, białe
i czerwone, Szan.
Gościom kąpielow-
ym i Turystom.

**Do nabycia w więk-
szych handlach i re-
stauracyach.** 14 (3-16)

Biuro Nauczycielskie

Heleny Nowoleckiej

Kraków ul. Wiślna l. 6.

Powyższa firma przyjmuje zlecenia we względzie wyboru odpowiednich **Nauczycieli, Nauczycielek i Bon,** tak edukacyi krajowej, jak i zagranicznej.

Za pośrednictwem tegoż Biura są rekomendowane i polecane te tylko Nauczycielki, które po bliższym zbadaniu ich usposobień moralnych i wyegzaminowaniu kwalifikacyi naukowej przedstawiają zupełną gwarancją tych przymiotów, jakie są zwykle wymagane od osób tego powołania.

Wszelkie porozumienia się w tym sensie, bądź przez korespondencyą, bądź osobiście, jako oparte na pewnych podstawach, Biuro podpisanej gwarantuje. Nadto nadmieniam, że gdyby strony interesowane, po zawarciu umowy, zmuszone były wskutek nieprzewidzianych okoliczności, w przeciągu pierwszych trzech miesięcy zażądać zmiany osoby, natenczas podpisana zajmie się niezwłocznie innym wyborem nauczycielki, nie żądając już ponownej opłaty za takową czynność.

Tudzież polecane są Wychowawczynie Polki inteligentne, z Fröblowską metodą, oraz na żądanie sprowadzane być mogą Bony cudzoziemki, Francuzki i Niemki.

11 (5-18)

Helena Nowolecka.

W oficynach „Willi Ułana“

W KRYNICY

otwartą jest

WYPOŻYCZALNIA KSIĄŻEK

zaopatrzona w dzieła prze-
ważnie w języku polskim.

Cena miesięcznego abonamentu na jedno dzieło wynosi **80** cnt. — Kau-
cya **3** złr.

Książki wypożyczać można od go-
dziny 8. rano do 12 przed południem.

8 4-18

SZCZAWNICA

ZAKŁAD ZDROJOWO-KĄPIELOWY na Miedziusiu.

W pięknej dolinie u podnóża góry Bryjarki, w pobliżu wysokopiennych lasów szpilkowych.

Zakład posiada bardzo ładne spacery w obszernym parku z uroczymi widokami na Pieniny. — W tymże parku przeważnie drzewami szpilkowymi obsadzonym, znajdują się domy mieszkalne z fontannami i bardzo przyjemnymi widokami na ruch spacerujących gości i Pieniny. — Również prawie w parku, urządzone są **łazienki podług najnowszego systemu dla kąpiei natryskowych zimnych** z wody źródlanej, tak dla chorych, jakoteż dla orzeźwienia osób zdrowych podczas wielkich upałów. — Naprzeciw zaś, przy samym parku, istnieją także **budynki mieszkalne, restauracya i łazienki dla kąpiei mineralnych ze szczawy żelazistej Szymona.** — Dla dogodności osób mieszkających w parku i w bliskości onego, Zakład posiada jeszcze także **i kąpielę w parku.**

Prócz tego w Zakładzie istnieją jeszcze: **klub i czytelnia, a dla zabaw gości sala obszerna, fortepian i rądo do gier towarzyskich** na wolnem powietrzu w parku ze stósownymi przyrządami: przytem **muzyka** w godzinach przedwieczornych.

Do komunikacyi między zakładem na Miedziusiu a źródłem Józefiny kursują nieustannie wózki i powozy.

Mieszkania są od 20 Maja do 30 Czerwca i od 16 Sierpnia do końca sezonu po znacznie niższych cenach.

Zamówienia mieszkań i wód Szczawnickich ze źródła Szymona i Wandy przesyłać należy pod adresem:

18 (1-?)

P. Tomanek w Szczawnicy na Miedziusiu.

SKŁAD

farb i handel materyałów

Józefa Hanke

pod „Czarnym Psem“

we Lwowie

Rynek I. 38. we własnym domu

poleca

Masę woskową do zapuszczania podłóg.

Farby olejne w najlepszym jakości tarté.

Farby do malowania dachów.
Tektury terowe do pokrycia dachów.

Środki do desinfekcyi.

Środki przeciw owadom.

Oliwę do maszyn we wszelkich gatunkach.

Pasy do maszyn.

Smarowidło do osi

i wszelkie inne Artykuły dla przedsiębiorstw instryjnych, jako to: browarów, gorzelni, młynów, tartaków, odlewarń żelaza, rafinerij nafty, folwarków, piwnic i t. p.

Wszelkie artykuły chirurgiczne.

Przybory dla malarzy i lakierników.

15 (9-16)

LIPPMANNA
KARLSBADZKIE
PROSZKI BURZACE

wyrabiane przy pomocy Karlsbadzkich produktów źródłanych, reprezentują bogaty w kwas węglowy alkaliczno-muriatyczny środek leczniczy, którego użycie przy zбочnieniach w trawieniu, chorobach żołądka, jelit, wątroby i cierpień żółciowych, przy nadmiernem wytwarzaniu się kwasów i tłuszczu, do kuracyi bywają zalecane ogólnie przez lekarzy.

Najlepszy popierający środek przy użyciu wód mineralnych.

Przy uzupełniającej kuracyi najodpowiedniejszy.

Do nabycia we wszystkich aptekach.

Główna wysyłka z apteki Lippman-
na w Karlsbadzie. 16 (8-14)

Skład w Krynicy: w aptece p. H. Nitribitta, i t. d.

WILLA TATRZAŃSKA

na placu dawnego domu „pod Lwem“ w KRYNICY.

Najbliższe źródła, łazienek, kursalonu, kaplicy, poczty, telegrafu i Zakładu hydropatycznego położona.

Pokoje z werandami, jasne i obszerne, elegancko urządzone o dwóch łózkach z materacami, usługą i samowarem — na 1szy i ostatni sezon od 60 cent. dziennie.

Biblioteka bezpłatna, fortepian i mleczarnia w miejscu.

Zamówienia przyjmuje i wyjaśnień udziela

17 (2-3)

Zarząd Willi Tatrzańskiej w Krynicy.